

Д. Д. Третяк,

к. е. н., доцент кафедри страхування, банківської справи та ризик-менеджменту,
Київський національний університет імені Тараса Шевченка

ORCID ID: 0000-0002-1610-6905

Р. А. Іщенко,

студент ОКР "магістр" 2 року навчання спеціальності "Управління ризиками страхування",
Київський національний університет імені Тараса Шевченка

ORCID ID: 0000-0003-1359-7531

DOI: 10.32702/2306-6806.2020.3.104

АНАЛІЗ ЗДІЙСНЕННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ СТРАХОВИХ КОМПАНІЙ В УКРАЇНІ

D. Tretiak,

*PhD in Economics, Associate Professor of Department of Insurance,
Banking and Risk management, Taras Shevchenko National University of Kyiv*

R. Ishchenko,

*Master's degree student 2 years of study specialty "Insurance Risk Management",
Taras Shevchenko National University of Kyiv*

ANALYSIS OF INVESTMENT ACTIVITY OF INSURANCE COMPANIES IN UKRAINE

У статті визначено інвестиційну діяльність страхових компаній як один з видів їх діяльності з метою забезпечення майбутніх виплат страхових сум і страхового відшкодування, що повинна здійснюватися на умовах безпечності, прибутковості, ліквідності, диверсифікованості. Проведено аналіз здійснення інвестиційної діяльності страхових компаній в Україні у 2014—2018 рр. у частині аналізу динаміки, структури та структурних зрушень напрямів розміщення активів страхових компаній. Аналіз структури активів страховиків України показав, що переважне розміщення відбувається на банківських вкладах (депозитах); цінних паперів, що емітуються державою (облігаціях внутрішніх державних позик); акціях; грошових коштах на поточних рахунках. Нецікавими для страховиків є банківські метали, корпоративні облігації, іпотечні сертифікати, інвестиції в економіку України.

The article determines the relevance of investment activity of insurance companies in Ukraine, which is increasing in the conditions of growth of the insurance market of Ukraine (over the last five years the number of contracts has increased by 1.5 times, gross insurance premiums — 1.8 times, gross insurance payments — 2, 5 times, the level of gross and net payments — 1.4 times.

The purpose of the article is to analyze the implementation of investment activity of insurance companies in Ukraine in terms of analyzing the dynamics, structure and structural changes of directions of placement of assets of insurance companies.

Investment activity is one of a triad of business entities, along with operating and financial activities. Depending on the types of economic activity, economic entities have statutory restrictions on such activities, but insurance companies are allowed to invest insurance reserves in terms of safety, profitability, liquidity, diversification.

The analysis of the realization of investment activity of insurance companies in Ukraine in 2014—2018 was conducted in the part of an analysis of dynamics, structure and structural changes of directions of placement of assets of insurance companies. As of December 31, 2018, the total assets of the insurers amounted to UAH 63,493.3 million, which is more than in the previous year, but the level of 2014 the volume of assets was not reached. It should be noted that the dynamics of total assets of insurers were negative in 2015—2016, and the resumption of growth began in 2017—2018. During the period under review, the assets of insurance companies increased due to the positive dynamics of the size of bank deposits, real estate, securities, government-issued and housing investment.

Analysis of the assets structure of the insurers of Ukraine showed that the prevailing placement occurs on bank deposits (deposits); government-issued securities (domestic government bonds); promotions; cash in current accounts. Bank metals, corporate bonds, mortgage certificates, investments into the economy of Ukraine are of interest to insurers.

Ключові слова: активи страховиків, інвестиційна діяльність, страховий ринок, страхові резерви, емпіричний аналіз.

Keywords: assets of insurers, investment, insurance market, insurance reserves, empirical analysis.

ПОСТАНОВКА ПРОБЛЕМИ У ЗАГАЛЬНОМУ ВИГЛЯДІ ТА ЇЇ ЗВ'ЯЗОК ІЗ ВАЖЛИВИМИ НАУКОВИМИ ЧИ ПРАКТИЧНИМИ ЗАВДАННЯМИ

Страховий бізнес виконує численні функції: з одного боку, є механізмом захисту майнових інтересів держави, організацій, підприємств та громадян; з іншого боку, одним із найбільш дієвих методів диверсифікації ризику та розвитку ринку інвестицій. Оскільки страхові компанії акумулюють значні фінансові ресурси, вони інвестують їх у активи "з метою забезпечення майбутніх виплат страхових сум і страхового відшкодування залежно від видів страхування (перестраховування)" [1].

Актуальність інвестиційної діяльності страхових компаній в Україні посилюється в умовах зростання страхового ринку України (за останні п'ять років кількість договорів зросла у 1,5 разів, валові страхові премії — 1,8 разів, валові страхові виплати — 2,5 разів, рівень валових та чистих виплат — 1,4 разів [2]), що підвищує інвестиційний потенціал та відкриває можливості для розвитку національної економіки. В цьому зв'язку цілком доречним є аналіз сучасного стану інвестиційної діяльності страхових компаній в Україні.

АНАЛІЗ ОСТАННІХ ДОСЛІДЖЕНЬ І ПУБЛІКАЦІЙ, В ЯКИХ ЗАПОЧАТКОВАНО РОЗВ'ЯЗАННЯ ДАНОЇ ПРОБЛЕМИ І НА ЯКІ СПИРАЄТЬСЯ АВТОР, ВИДІЛЕННЯ НЕ ВИРІШЕНИХ РАНІШЕ ЧАСТИН ЗАГАЛЬНОЇ ПРОБЛЕМИ

Питання здійснення інвестиційної діяльності страхових компаній в Україні знайшло місце у працях вітчизняних вчених: М.В. Балицька [3], С.В. Бойко [4], Т.С. Гавриляк [5; 6], О.М. Залетов [7], В.М. Лев [8], Д.С. Нестерова [9], Я.В. Парфьонов [10], К.П. Побоча [11], О.В. Товстиженко, Д.В. Пустовойт [12], Г.О. Чевела [13] та інші. Наукові інтереси вчених суттєво відрізнялися та досліджували різні аспекти інвестиційної діяльності страхових компаній: інвестування як фактор підвищення фінансової стійкості страховика [3]; оподаткування доходів страховиків, в тому числі від інвестиційної діяльності [4]; оптимізація джерел та механізмів формування інвестиційних ресурсів страховиків [5]; потенціал інвестиційної діяльності страхових компаній на фінансовому ринку України [6, 11]; державне регу-

лювання інвестиційної діяльності страхових компаній [7]; іноземний досвід інвестиційної діяльності страхових компаній [10] тощо. Поглибленого емпіричного аналізу вимагає сучасний стан інвестиційної діяльності страхових компаній в Україні, оскільки вищезазначені дослідження не враховують структурних змін, що відбуваються останніми роками.

МЕТА СТАТТІ

Метою статті є аналіз здійснення інвестиційної діяльності страхових компаній в Україні в частині аналізу динаміки, структури та структурних зрушень напрямів розміщення активів страхових компаній.

ВИКЛАД ОСНОВНОГО МАТЕРІАЛУ ДОСЛІДЖЕННЯ З ПОВНИМ ОБГРУНТУВАННЯМ ОТРИМАНИХ НАУКОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ

Інвестиційна діяльність є однією з тріади видів діяльності суб'єктів господарювання, поряд з операційною та фінансовою. Залежно від видів економічної діяльності, суб'єкти господарювання мають законодавчо встановлені обмеження щодо здійснення такої діяльності, проте страховим компаніям дозволено інвестувати страхові резерви на умовах "безпечності, прибутковості, ліквідності, диверсифікованості" [1].

Динаміка активів та обсягів страхових резервів страховиків за 2014—2018 роки зображена на рисунку 1, визначає інвестиційні можливості страхового ринку України у довгостроковому періоді.

Станом на 31.12.2018 р. обсяг загальних активів страховиків становив 63 493,3 млн грн, що на 10,7% більше в порівнянні з відповідним показником минулого року, проте рівень 2014 р. за обсягом активів не було досягнуто. Варто відмітити, що динаміка загального обсягу активів страховиків був від'ємним у 2015—2016 рр, та відновлення зростання розпочалося у 2017—2018 рр.

Станом на 31.12.2018 р. обсяг активів, визначених статтею 31 Закону України "Про страхування" від 07.03.1996 р. № 85/96-ВР становив 40,666,5 млн грн, що на 12,7% більше в порівнянні з відповідним показником минулого року. Проте рівень активів, визначених статтею 31 Закону України "Про страхування" за обсягом 2014 р. було досягнуто. Варто відмітити, що динаміка загального обсягу активів страховиків, визначених статтею 31 Закону України "Про страхування" був від'ємним у 2015—2016 рр, та відновлення зростання розпочалося у 2017—2018 рр.

Сучасний стан страхового ринку України характеризується високим ступенем концентрації. Аналіз здійснення інвестиційної діяльності страхових компаній в Україні. По ринку страхування життя Індекс Герфіндаля-Гіршмана у 2018 р. склав 1 441,37, по ринку ризикових видів страхування — 247,95, в цілому по страховому — 219,29 [2]. На основі таких показників, можна припустити про залежність інвестиційної діяльності страховиків від інвестиційної політики окремих страхових компаній. Для визначення яких побудуємо гістограму страховиків за розміром активів, визначених статтею 31 Закону України "Про страхування" (рис. 2).

Найбільша групу страховиків формували страховики з активами, визначеними статтею 31 Закону України "Про страхування" у розмірі у розмірі до 125 млн грн [14]. Проте вектори інвестиційної активності страхового

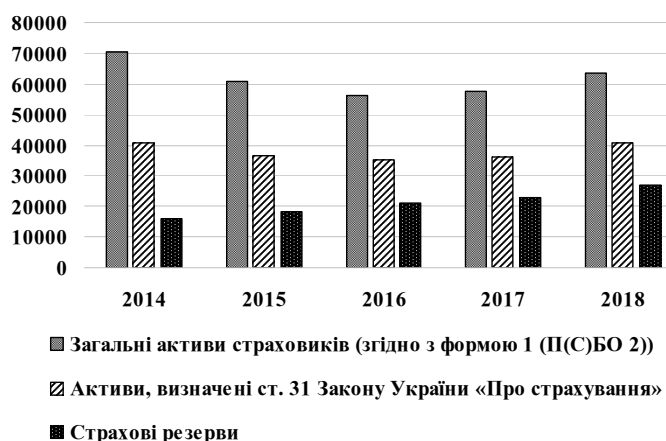

Рис. 1. Динаміка активів та обсягів страхових резервів страховиків України за 2014—2018 роки, млн грн

ринку визначали страхові компанії, що формували максимальні розміри активів та страхових резервів: ПрАТ "Граве Україна Страхування життя" (2743,9 млн грн), ПрАТ "Мет-Лайф" (2567,6 млн грн), ПрАТ "Страхова компанія "ТАС" (2422,4 млн грн), ПрАТ "Страхова компанія "УНІКА" (2031,3 млн грн), ПрАТ "Страхова компанія "ПЗУ Україна" (1734,4 млн грн), ПрАТ "Страхова компанія "АХА Страхування" (1266,4 млн грн), ПрАТ "Страхова компанія "Кремій" (1242,4 млн грн), ПрАТ "Страхова компанія "Альянс" (1223,5 млн грн), ПрАТ "Акціонерна страхова компанія "ІНГО Україна" (1192,1 млн грн), ПрАТ "Страхова група "ТАС" (1147,1 млн грн). До страхових компаній, що формували активи, визначені статтею 31 Закону України "Про страхування" у розмірі понад 500 млн грн належали ПрАТ "Страхова компанія "Арсенал Страхування", ПрАТ "Страхова компанія "ПЗУ Україна страхування життя", ПрАТ "Страхова компанія "УНІКА Життя", ПрАТ "Страхова компанія "ІНГОССТРАХ", ПрАТ "Страхова компанія "Українська страхова група", ПрАТ "Національна акціонерна страхова компанія "Оранта", ПрАТ "Українська акціонерна страхова компанія "АСКА", ПрАТ "Страхова компанія "АСКО-Медсервіс", ПрАТ "Страхова компанія "Універсальна", ПрАТ "Українська Страхова компанія "Княжа Вієнна Іншуранс Груп", ПрАТ "Страхова компанія "Каштан", ПрАТ "Страхова компанія "Перша".

Склад напрямів інвестування визначено у статті 31 Закону України "Про страхування" від 07.03.1996 р. № 85/96-ВР: активами таких категорій: грошові кошти

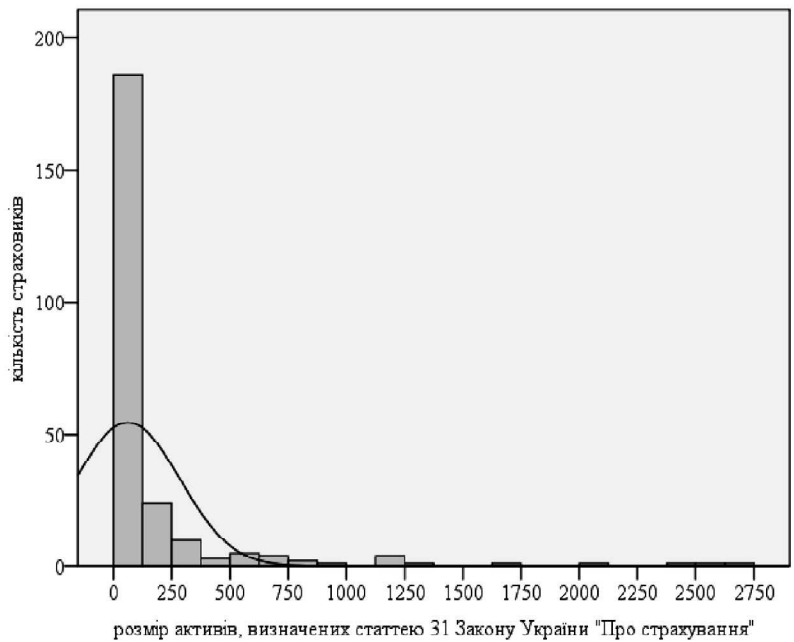

Рис. 2. Гістограма страховиків за розміром активів, визначених статтею 31 Закону України "Про страхування" станом на 31.12.2018 р.

на поточному рахунку; банківські вклади (депозити); валютні вкладення згідно з валютою страхування; нерухоме майно; акції, облігації, іпотечні сертифікати; цінні папери, що емітуються державою; права вимоги до перестраховиків; інвестиції в економіку України за напрямами, визначеними Кабінетом Міністрів України;

Таблиця 1. Динаміка активів страховиків у 2014–2018 рр., млн грн

	2014	2015	2016	2017	2018
Загальні активи по балансу	70 261,2	60 729,1	56 075,6	57 381,0	63 493,3
<i>Категорія активів, визначених статтею 31 Закону України «Про страхування», для представлення</i>					
Активи, визначені ст.31 Закону України «Про страхування», у тому числі:	40 530,1	36 418,8	35 071,9	36 084,6	40 666,5
1) грошові кошти на поточних рахунках	2 789,7	2 531,3	2 925,4	2 757,4	2 968,5
2) банківські вклади (депозити)	9 031,8	12 603,8	11 528,6	12 238,2	14 101,8
3) банківські метали	36,4	36,9	30,4	39,9	32,2
4) нерухоме майно	2 045,5	2 216,4	2 601,0	2 655,1	3 014,0
5) акції	18 009,1	11 901,4	7 968,6	6 653,6	5 077,3
6) облігації	809,6	735,1	853,9	898,3	908,2
7) іпотечні сертифікати	468,3	38,6	89,6	88,2	87,3
8) цінні папери, що емітуються державою	3 390,0	2 604,3	5 540,2	6 572,1	7 895,9
9) права вимоги до перестраховиків	3 867,4	3 740,6	3 471,9	4 054,5	5 418,1
10) інвестиції в економіку України за напрямами, визначеними КМУ	61,4	0,9	31,9	99,0	1 131,8
у тому числі 10.1 розроблення та впровадження високотехнологічного устаткування, інноваційної продукції, ресурсо- та енергозберігаючих технологій	59,3	0,4	2,1	3,0	101,9
10.2) розвиток інфраструктури туризму	2,2	0,5	29,8	30,7	22,4
10.3) добування корисних копалин	0,0	0,0	0,0	0,0	0,003
10.4) перероблення відходів гірничо-металургійного виробництва	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
10.5) будівництво житла	0,0	0,0	0,0	5,8	899,3
10.6) розвиток транспортної інфраструктури, у тому числі будівництво та реконструкція автомобільних доріг	0,0	0,0	0,0	53,2	60,0
10.7) розвиток сектору зв'язку та телекомунікацій	0,0	0,0	0,0	6,3	48,2
10.8) розвиток ринку іпотечного кредитування шляхом придбання цінних паперів, емітованих Державною іпотечною установою	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
11) кредити страховальникам-громадянам, що видаються в порядку, визначеному Уповноваженим органом і погодженому з НБУ	4,6	0,3	11,7	13,8	17,5
12) довгострокові кредити для житлового будівництва, у тому числі індивідуальних забудовників	0,1	0,1	0,1	0,1	0,2
13) готівка в касі	16,2	9,1	18,5	14,4	13,7

Таблиця 2. Структура активів страховиків у 2014–2018 рр.

	2014	2015	2016	2017	2018
Активи, визначені ст. 31 Закону України «Про страхування», у тому числі:	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
1) грошові кошти на поточних рахунках	6,9%	7,0%	8,3%	7,6%	7,3%
2) банківські вклади (депозити)	22,3%	34,6%	32,9%	33,9%	34,7%
3) банківські метали	0,1%	0,1%	0,1%	0,1%	0,1%
4) нерухоме майно	5,0%	6,1%	7,4%	7,4%	7,4%
5) акції	44,4%	32,7%	22,7%	18,4%	12,5%
6) облігації	2,0%	2,0%	2,4%	2,5%	2,2%
7) іпотечні сертифікати	1,2%	0,1%	0,3%	0,2%	0,2%
8) цінні папери, що емітуються державою	8,4%	7,2%	15,8%	18,2%	19,4%
9) права вимоги до перестраховиків	9,5%	10,3%	9,9%	11,2%	13,3%
10) інвестиції в економіку України за напрямками, визначеними КМУ	0,2%	0,002%	0,1%	0,3%	2,8%
у т. ч. 10.1) розроблення та впровадження високотехнологічного устаткування, іншої інноваційної продукції, ресурсо- та енергозберігаючих технологій	0,1%	0,001%	0,006%	0,01%	0,3%
10.2) розвиток інфраструктури туризму	0,0%	0,001%	0,1%	0,1%	0,1%
10.5) будівництво житла	0,0%	0,0%	0,0%	0,02%	2,2%
10.6) розвиток транспортної інфраструктури, у тому числі будівництво та реконструкція автомобільних доріг	0,0%	0,0%	0,0%	0,1%	0,1%
10.7) розвиток сектору зв'язку та телекомунікацій	0,0%	0,0%	0,0%	0,02%	0,1%
11) кредити страхувальникам-громадянам, що видаються в порядку, визначеному Уповноваженим органом і погодженому з НБУ	0,01%	0,001%	0,03%	0,04%	0,04%
12) довгострокові кредити для житлового будівництва, у тому числі індивідуальних забудовників	0,0002%	0,0003%	0,0003%	0,0003%	0,0005%
13) готівка в касі	0,04%	0,02%	0,05%	0,04%	0,03%

банківські метали; кредити страхувальникам — фізичним особам, що уклали договори страхування життя, в межах викупної суми на момент видачі кредиту та під заставу викупної суми; готівка в касі [1].

У таблицях 1 та 2 визначено динаміку, склад та структуру активів страховиків у 2014–2018 рр. Впродовж досліджуваного періоду активи страхових компаній збільшувалися за рахунок позитивної динаміки розмірів банківських вкладів, нерухомого майна, цінних паперів, що емітуються державою та інвестиції в будівництво житла, незважаючи на зменшення активів, розміщених в інших активах.

За даними таблиці 1 додатково визначимо частку активів, визначені ст. 31 Закону України "Про страхування" у загальних активах по балансу: 2014 р. — 57,68%, 2015 р. — 59,97%, 2016 р. — 62,54%, 2017 р. — 62,89%, 2018 р. — 64,05%. Таким чином, частка активів, визначені статтею 31 Закону України "Про страхування" від 07.03.1996 р. № 85/96-ВР у загальних активах щороку збільшувалася та досягла максимального значення на кінець досліджуваного періоду. Визначена нами тенденція до збільшення частки активів, визначених статтею 31 Закону України "Про страхування" у загальних активах є позитивною та свідчить про потенційне збільшення інвестиційного потенціалу страховиків.

За даними таблиці 2 додатково визначимо показники кореляції Пірсона для визначення рівня структурних зрушень. Так, структура активів страховиків, визначених статтею 31 Закону України "Про страхування" змінилася на 63%, що свідчить про наявність щорічних

коливань: $r_{2015/2014} = 0,927$; $r_{2016/2015} = 0,954$; $r_{2017/2016} = 0,991$; $r_{2018/2017} = 0,984$; $r_{2018/2014} = 0,634$. До основних структурних зрушень слід віднести такі:

— частка акцій у активах зменшилася з 44,4% у 2014 р. до 12,5% у 2018 р., що стало наслідком зміни пріоритетів для інвестування страховиків та скорочення пропозицій фондового ринку України;

— частка банківських вкладів (депозитів) збільшилася з 22,3% у 2014 р. до 34,7% у 2018 р., що свідчить про часткову відмову від корпоративних цінних паперів на користь банківських вкладів, незважаючи на нестабільність банківської системи, ліквідацію частини комерційних банків та зменшення відсоткових ставок за депозитами;

— частка цінних паперів, що емітуються державою збільшилася з 8,4% у 2014 р. до 19,4% у 2018 р., що свідчить про часткову відмову від корпоративних цінних паперів на користь державних цінних паперів — ОВДП, які активно розміщує Міністерство фінансів України для фінансування дефіциту державного бюджету;

— частка нерухомого майна та інвестицій у будівництва збільшився та сукупно досягли майже 10%.

Аналіз структури активів страховиків України показав, що переважне розміщення відбувається на банківських вкладах; цінних паперів, що емітуються державою; акціях; грошових коштах на поточних рахунках. Нецікавими для страховиків є банківські метали (частка не перевищувала 0,1%), корпоративні облігації (частка не перевищувала 2,5%), іпотечні сертифікати (частка зменшилася до 0,2% у 2017–2018 рр.), інвестиції в

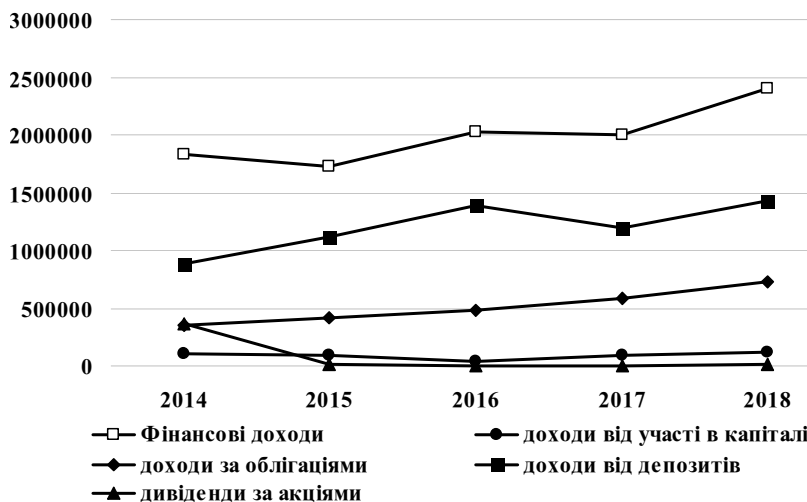

Рис. 3. Фінансові доходи страхових компаній України, тис. грн

Таблиця 3. Фінансові доходи страхових компаній України зі страхування життя, тис. грн

	2014	2015	2016	2017	2018
Фінансові доходи, в тому числі:	772545	752083	806354	813991	1029315
доходи від участі в капіталі	6027	249	0	0	0
доходи за облігаціями	253445	310057	341317	407697	510104
доходи від депозитів	324231	450040	463485	405505	512403
дивіденди за акціями	132396	93	198	379	6565

Таблиця 4. Фінансові доходи страхових компаній України з інших видів страхування, тис. грн

	2014	2015	2016	2017	2018
Фінансові доходи, в тому числі:	1063179	975129	1215175	1190188	1379595
доходи від участі в капіталі	97601	95329	44808	94408	116061
доходи за облігаціями	92853	103487	141468	176733	212229
доходи від депозитів	557743	661937	928442	788120	916197
дивіденди за акціями	236185	6431	987	1024	1801

економіку України за напрямками визначеними Кабінетом Міністрів України [15].

Доходи страхових компаній України від інвестування коштів у різні активи наведені на рисунку 3 та деталізовані у таблиці 3 та 4.

Загалом можна зробити висновок, що протягом 2014—2018 рр. страхові компанії збільшили номінальні розміри фінансових доходів на третину за рахунок збільшення доходів від участі в капіталі — 12,00%, доходів за облігаціями — 108,59%, доходів від депозитів — 61,98%. Дивіденди за акціями зменшилися з 368581,5 тис. грн у 2014 р. до 8366,3 тис. грн у 2018 р., що свідчить про втрату інвестиційного потенціалу акцій.

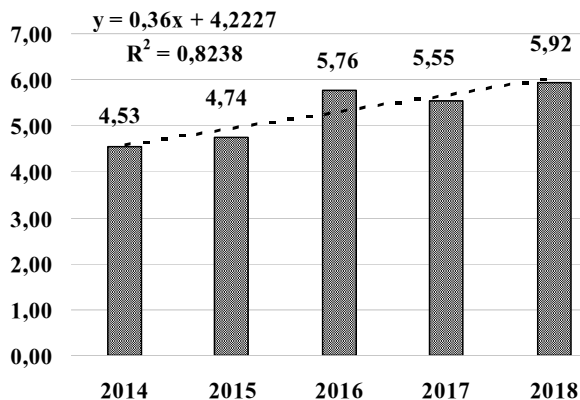

Рис. 4. Ефективність інвестиційної діяльності страхових компаній України, %

Фінансові доходи страхових компаній зі страхування життя збільшили номінальні розміри фінансових доходів на третину за рахунок збільшення доходів за облігаціями — 101,27%, доходів від депозитів — 58,04%. Дивіденди за акціями зменшилися з 132396 тис. грн у 2014 р. до 6565 тис. грн у 2018 р., що свідчить про втрату інвестиційного потенціалу акцій. Доходи від участі в капіталі з 2016 р. страхові компанії не отримували.

Фінансові доходи страхових компаній з інших видів страхування, ніж страхування життя збільшили номінальні розміри фінансових доходів на 29,76%, що менше за загальноринковий показник. Збільшення доходів від участі в капіталі становило 18,91%, доходів за облігаціями — 128,56%, доходів від депозитів — 64,27%. Дивіденди за акціями зменшилися з 236185 тис. грн у 2014 р. до 1801 тис. грн у 2018 р., що свідчить про втрату інвестиційного потенціалу акцій.

Рівень ефективності інвестиційної діяльності страхових компаній визначимо шляхом відношення фінансових доходів до загального розміру активів, визначених ст. 31 Закону України "Про страхування", наведені на рисунку 4.

Результати проведених розрахунків свідчать про збільшення ефективності інвестиційної діяльності страхових компаній України у 2014—2016 рр., незначне погіршення у 2017 р. та відновлення позитивної динаміки у 2018 р. Ефективність інвестиційної діяльності страхових компаній України ($P_{\text{інвест}}$) описується лінійним рівнянням (1), проте коефіцієнт детермінації набуває значення недостатнього для адекватного опису динаміки фактичних показників ($R^2 = 0,82$).

$$P_{\text{інвест}} = 0,36 t + 4,22 \quad (1)$$

Застосуємо поліноміальне рівняння для опису динаміки ефективності інвестиційної діяльності страхових компаній України, оскільки коефіцієнт детермінації набуває максимального значення ($R^2 = 0,81$).

$$P_{\text{інвест}} = 0,16 t^4 - 1,94 t^3 + 8,08 t^2 - 12,78 t + 11,01 \quad (2)$$

ВИСНОВКИ З ПРОВЕДЕНОГО ДОСЛІДЖЕННЯ І ПЕРСПЕКТИВИ ПОДАЛЬШИХ РОЗВІДОК У ЦЬОМУ НАПРЯМІ

З проведеного аналізу динаміки, складу та структури інвестицій страхових компаній можна зробити висновки, що переважне розміщення відбувається на банківських вкладах; цінних паперів, що емітуються державою; акціях; грошових коштах на поточних рахунках. Нецікавими для страховиків є банківські метали, корпоративні облігації, іпотечні сертифікати, інвестиції в економіку України за напрямками визначеними Кабінетом Міністрів України. Результати проведених розрахунків свідчать про збільшення ефективності інвестиційної діяльності страхових компаній України у 2014—

2016 рр., незначне погіршення у 2017 р. та відновлення позитивної динаміки у 2018 р.

Перспективами подальших досліджень у цьому напрямі є пошук економічних закономірностей і прогнозних тенденцій інвестиційної діяльності страховиків в Україні на основі кореляційно-регресійного аналізу впливу різних факторів: макроекономічна рівновага, валютні коливання, розвиток фондового ринку тощо.

Література:

1. Про страхування [Електронний ресурс]: Закон України від 07.03.1996 р. № 85/96-ВР. — Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/85/96-%D0%B2%D1%80>
2. Огляд ринків фінансових послуг [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <https://www.nfp.gov.ua/ua/Ohliad-rynkviv.html>
3. Балицька М.В. Інвестування страхових резервів як фактор підвищення фінансової стійкості страховика / М.В. Балицька // Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Міжнародні економічні відносини та світове господарство. — 2017. — Вип. 12 (1). — С. 19—24.
4. Бойко С. Аналіз і прогнозування надходжень до Державного бюджету України від податку на прибуток страхових компаній / С. Бойко, А. Шірінян, О. Толстенко // Вісник Київського національного університету ім. Тараса Шевченка. — 2019. — № 3. — С. 56—64.
5. Гавриляк Т.С. Оптимізація джерел та механізмів формування інвестиційних ресурсів страховиків / Т.С. Гавриляк // Інвестиції: практика та досвід. — 2016. — № 4. — С. 67—70.
6. Гавриляк Т.С. Фінансовий потенціал інвестиційної діяльності страховиків в економіці України: автореф. дис.... канд. екон. наук: 08.00.08 / Т.С. Гавриляк; Львів. нац. ун-т ім. Івана Франка. — Львів, 2017. — 20 с.
7. Залетов О.М. Державне регулювання інвестиційної діяльності страхових компаній в Україні / О.М. Залетов // Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Економіка. — 2016. — Вип. 3. — С. 25—32.
8. Лев В.М. Управління інвестиційною діяльністю страхової компанії: автореф. дис.... канд. екон. наук: 08.00.04 / В.М. Лев; ВНЗ Укоопспілки "Полтав. ун-т економіки і торгівлі". — Полтава, 2015. — 20 с.
9. Нестерова Д.С. Формування інвестиційної стратегії страхових компаній в Україні: автореф. дис.... канд. екон. наук: 08.00.08 / Д.С. Нестерова; Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. — Київ, 2015. — 20 с.
10. Парфьонов Я.В. Інвестиційна діяльність страхових компаній в Україні та країнах ЄС / Я.В. Парфьонов // Економіка та держава. — 2019. — № 6. — С. 55—58.
11. Побоча К.П. Потенціал інвестиційної діяльності страхових компаній на фінансовому ринку України / К.П. Побоча, Г.М. Воробей // Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія: Економіка і менеджмент. — 2017. — Вип. 25 (2). — С. 116—119.
12. Товстиженко О.В. Аналіз інвестиційної діяльності страхових компаній України / О.В. Товстиженко, Д.В. Пустовойт // Чернігівський науковий часопис. Серія 1: Економіка і управління. — 2017. — Вип. 1. — С. 24—28.
13. Чевела Г.О. Проблеми підвищення ефективності інвестиційної діяльності страхових компаній та шляхи їх вирішення: автореф. дис.... канд. екон. наук: 08.00.08 / Г.О. Чевела; Донец. держ. ун-т упр. — Донецьк, 2014. — 20 с.
14. Основні показники діяльності небанківської фінансової установи на основі поданої нею звітності, зокрема обсяг наданих фінансових послуг, зобов'язання, активи, капітал, дані про фінансові результати їх діяльності та інші показники звітності [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <https://www.nfp.gov.ua/ua/Osnovni-pokazyky-diialnosti-nebankivskoi-finansovoi-ustanovy-na-osnovi-podanoi-neiu-zvitnosti.html>

15. Про затвердження напрямів інвестування галузей економіки за рахунок коштів страхових резервів: Постанова Кабінету Міністрів України від 17.08.2002 № 1211 [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1211-2002-%D0%BF>

References:

1. The Verkhovna Rada of Ukraine (1996), The Law of Ukraine " On Insurance ", available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/85/96-%D0%B2%D1%80?lang=en> (Accessed 10 Feb 2020).
2. The official site of National Commission for the State Regulation of Financial Services Markets (2019), "Overview of financial services markets", available at: <https://www.nfp.gov.ua/ua/Ohliad-rynkviv.html> (Accessed 10 Feb 2020).
3. Balytska, M. V. (2017), "Investment of insurance reserves as a factor of increasing the financial stability of the insurer", *Naukovyi visnyk Uzhhorodskoho natsionalnoho universytetu. Serii: Mizhnarodni ekonomichni vidnosyny ta svitove hospodarstvo*, vol. 12 (1), pp. 19—24.
4. Boiko, S. Shirinian, L. and Tolstenko, O. (2019), "Analysis and forecasts of incomes to Ukraine's state budget from the profit tax of insurance companies", *Visnyk Kyivskoho natsionalnoho universytetu im. Tarasa Shevchenka*, vol. 3, pp. 56—64.
5. Havryliak, T. S. (2016), "Improving financial mechanisms of investment resources insurers", *Investytsii: praktyka ta dosvid*, vol. 4, pp. 67—70.
6. Havryliak, T. S. (2017), "Financial potential of investment activity of insurers in the economy of Ukraine", Ph.D. Thesis, Money, Finance and Credit, Ivan Franko National University of Lviv, Lviv, Ukraine.
7. Zaliyev, O. M. (2016), "State regulation of investment insurance companies in Ukraine", *Visnyk Kyivskoho natsionalnoho universytetu imeni Tarasa Shevchenka. Ekonomika*, vol. 3, pp. 25—32.
8. Lev, V. M. (2015), "Management of investment activity of an insurance company", Ph.D. Thesis, Economy and enterprise management, Poltava University of Economics and Trade, Poltava, Ukraine.
9. Nesterova, D. S. (2015), "Formation of investment strategy of insurance companies in Ukraine", Ph.D. Thesis, Money, Finance and Credit, Taras Shevchenko National University of Kyiv, Kyiv, Ukraine.
10. Parfonov, Ya. (2019), "Investment activity of insurance companies in Ukraine and EU", *Ekonomika ta derzhava*, vol. 6, pp. 55—58.
11. Pobocha, K. P. and Vorobei, H. M. (2017), "The investment potential of insurance companies in the financial market of Ukraine", *Naukovyi visnyk Mizhnarodnoho humanitarnoho universytetu. Serii: Ekonomika i menedzhment*, vol. 25 (2), pp. 116—119.
12. Tovstyzhenko, O. V. and Pustovoyt D. V. (2017), "The analysis of investment activities of insurance companies", *Chernihivskiy naukoviy chasopys. Serii 1: Ekonomika i upravlinnia*, vol. 1, pp. 24—28.
13. Chevella, G. O. (2014), "Problems of increasing the efficiency of investment activity of insurance companies and ways of their solution", Ph.D. Thesis, Money, Finance and Credit, Donetsk State University of Management, Donetsk, Ukraine.
14. The official site of National Commission for the State Regulation of Financial Services Markets (2019), "Main indicators of non-banking financial institutions based on reports submitted by it, including the volume of financial services, obligations, assets, capital, financial data on their performance and other reporting metrics", available at: <https://www.nfp.gov.ua/ua/Osnovni-pokazyky-diialnosti-nebankivskoi-finansovoi-ustanovy-na-osnovi-podanoi-neiu-zvitnosti.html> (Accessed 10 Feb 2020).
15. Cabinet of Ministers of Ukraine (2012), "On approval of directions of investing of branches of economy at the expense of insurance reserves ", available at: <http://zakon.rada.gov.ua> (Accessed 10 Feb 2020).

Стаття надійшла до редакції 20.02.2020 р.